

Tillställd Justitiedepartementet

2023-11-03

Adress: ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: Ju.L2@regeringskansliet.se

Diarienummer: Ju2023/01643

Remiss av betänkandet "Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskuldsättning" (SOU 2023:38)

UC tackar för möjligheten att lämna remissvar avseende rubricerat betänkande, hädanefter kallat "Betänkandet".

UC har valt att framförallt lämna kommentarer på Betänkandets förslag till ett s.k. Skri-register och de ändringar som föreslås i kreditupplysningslagen samt en ny kreditupplysningsförordning.

Yttrandet disponeras på så sätt att UC inleder med ett avsnitt där UC anger övergripande skäl till varför UC avstyrker förslaget i Betänkandet om Skri-register. Därefter följer 14 avsnitt i vilka UC utvecklar sina synpunkter på ett mer detaljerat sätt samt vad UC önskar att regeringen ska beakta i den fortsatta beredningsprocessen. Det finns enligt UC en mängd tillkortakommanden i Betänkandet som regeringen, för det fall man önskar gå vidare med Skri-registerförslaget, måste analysera och ta hand om på ett ändamålsenligt sätt i den fortsatta beredningen av Betänkandet.

1. Övergripande skäl till varför UC avstyrker Skri-förslaget

UC avstyrker förslaget i Betänkandet om att införa ett nytt tvingande system avseende Skri-register.

Till grund för UC:s avstyrkande ligger i allt väsentligt följande generella överväganden.

Det finns redan ett system för skuldregister i svensk lagstiftning. Det nuvarande systemet för skuldregister, som funnits i flera decennier, fungerar mycket väl och är internationellt högt

ansett.¹ Att systemet fungerar väl visar inte minst att svenska banker har lägst andel problemkrediter, s.k. NPL ratio, i en internationell jämförelse inom EU/EES.²

Det är inte bristen på tillgång till tillförlitlig och transparent information till den som ska utföra en kreditprövning som skapat dagens skuldsättningsproblematik. Det är snarare så att vissa aktörer, trots möjlighet till tillgång till erforderlig extern information hos t.ex. UC, använder sig av affärsmodeller där man medvetet bortser från, eller i vart fall inte tar tillräcklig hänsyn till, tillgänglig relevant information i sin kreditprövning. Det finns andra mer effektiva sätt att komma åt sådan verksamhet än att inrätta ett nytt system för skuldregister, såsom ökad tillsynsverksamhet och införande av räntetak och kostnadstak. Enligt UC borde regeringen, i den fortsatta beredningen av Betänkandet, fokusera på dessa andra mer effektiva sätten att komma åt sådan verksamhet.

Om regeringen skulle anse förändringar nödvändiga vad gäller frågan om skuldregister så vore det, enligt UC, en bättre väg att gå att reformera det befintliga systemet för skuldregister än att införa ett helt nytt, oprövat skuldregistersystem. Samtliga de tillkortakommanden vad gäller det s.k. kreditupplysningsunderlaget som togs upp i kommittédirektiven till Överskuldsättningsutredningen skulle kunna åtgärdas med en reform som bygger vidare på det nuvarande systemet för skuldregister, t.ex. att tillåta att inkassoskulder behandlas i kreditupplysningsverksamhet.

Det föreslagna Skri-registret har, enligt UC:s bedömning, ett tveksamt mervärde. Det är enligt UC inte säkert att det alls skulle medföra någon nytta för att komma tillrätta med överskuldsättningsproblematiken. Det skulle till och med kunna leda till försämringar.

Att det inte enligt förslaget ska vara tvingande att använda informationen i Skri-registret är en av de stora bristerna med Skri-förslaget. Vikten av tvingande användning av skuld- och kreditinformationen i Skri-registret är, enligt Betänkandet, för övrigt något som ett antal aktörer ansett nödvändigt för att åstadkomma något mer än en mindre effekt med ett Skri-register. En annan stor brist i förslaget om ett Skri-register är att det inte uppfyller ambitionen att vara heltäckande, något som bl.a. Finansinspektionen och Konsumentverket i vart fall tidigare pekat på bör åstadkommas. Det är även en politisk ambition som har uttalats.

I förhållande till dagens skuldregistersystem kommer Skri-registret således enligt UC:s bedömning inte medföra någon nämnvärd förbättring vad gäller möjligheten att göra kreditprövningar och möjligheterna att bekämpa överskuldsättning. UC noterar också att de beräkningar som Betänkandet hänvisar till i Bilaga 3 inte klargör vilken förbättring som skapas med det föreslagna Skri-registret och hur sådana förbättringar förhåller sig till den information

---

¹ https://commission.europa.eu/system/files/2023-09/Study%20of%20consumer%20over-indebtedness_Main%20report_9.18.pdf Se bl.a. sidan 8 där Sverige lyfts fram som ett av några få länder med lägst överskuldsättning.

² https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Risk%20Analysis%20and%20Data/Risk%20dashboard/Q2%202023/1062615/EBA%20Dashboard%20-%20Q2%202023.pdf Se sidan 14 där grafen visar att Sverige har lägst andel problemlån i EU/EES.

kreditgivare kan få tillgång till idag. De antaganden som görs innebär enligt Betänkandet att reformen inte har någon effekt alls på storbankerna men det *spekuleras* i att åtgärderna potentiellt kan ha stor påverkan på kreditgivningen från nischbanker och konsumentkreditinstitut. Det klargörs också att det inte är möjligt att beräkna hur stor *faktisk effekt* ett system för Skri-register kommer att få på kreditgivningen (sidan 571). UC undrar om det har gått att beräkna att det ska ge någon faktisk effekt på kreditgivningen över huvud taget?

Att ersätta dagens väl fungerande ekosystem med ett helt nytt och oprövat Skri-registersystem innebär, enligt UC, stora risker. I all offentlig verksamhet bör en försiktighetsprincip råda. Enligt UC är således försiktighet påkallad.

Det är enligt UC dessutom påtagligt att införandet av Skri-registersystemet leder till onödig överreglering på en redan starkt reglerad marknad.

UC är därtill bekymrat över den tidsåtgång och de kostnadsökningar ett införande av ett Skri-registersystem skulle ha för marknadens aktörer, i synnerhet då för inrapportörerna och Skri-tillståndshavarna. UC konstaterar att ett genomförande av ett Skri-registersystem kommer att medföra en mycket stor tidsåtgång och medföra stora kostnader, vilket Betänkandet underskattar. Tidsåtgången i kombination med kostnadsökningar ställt mot det begränsade mervärdet borde i sig leda till slutsatsen att Skri-registerförslaget inte bör genomföras, eftersom nyttan inte har belagts av utredningen.

UC anser dessutom att det är anmärkningsvärt att konsekvensanalysen helt saknar analys av riskerna med att byta system. Att genomföra en så pass stor och riskfylld reform som ett Skri-register bör inte göras utan en mer gedigen och robust konsekvensanalys. Omregeringen väljer att gå vidare med Skri-registerförslaget krävs, enligt UC, att regeringen tar fram en betydligt mer gedigen konsekvensanalys än vad som har presenterats i Betänkandet.

2. Ett helt nytt system behövs inte eftersom det redan idag finns ett väl fungerande system

Av det bakomliggande kommittédirektivet 2021:108 anges att utredaren ska föreslå ett system för skuldregister, om inte starka skäl talar emot det.

Eftersom kommittédirektivet, enligt UC, inte i tillräcklig utsträckning lyfte fram det system för skuldregister som redan finns i Sverige hemställde UC att regeringen skulle utfärda ett tilläggsdirektiv i syfte att utredaren på ett tillbörligt sätt skulle analysera dagens system och redogöra för vilka konsekvenser ett eventuellt nytt system kan innebära för det befintliga systemet, samhällets olika aktörer och på kreditupplysningsverksamheten i stort. UC förde fram att det är viktigt att ett eventuellt framtida förslag om inrättande av ett system för skuldregister inte skulle påverka dagens system för skuldregister på ett negativt sätt. Regeringen valde att inte besluta om ett tilläggsdirektiv, utan vidare motivering

Av Betänkandet framgår att utredaren anser att det finns starka skäl för att införa ett nytt tvingande system för rapportering till Skri-register (se sidan 433) och föreslår en privat modell. Samtidigt övervägs i Betänkandet om en statlig lösning är att föredra (avsnitt 12.8.1). Som framgått så håller UC inte med om att det finns starka skäl att införa ett nytt system. Det lämnas inte heller något förslag kring en statlig lösning så det finns inget förslag att kommentera, men UC anser inte att en statlig lösning ska införas utan instämmer i att det finns tunga skäl för att kreditupplysningsverksamhet som innefattar skuld- och kreditinformation ska kunna fortsätta bedrivas i privat regi.

Dagens system för skuldregister, som har sitt lagstöd i 5 a § kreditupplysningslagen, innebär en möjlighet för de med kreditupplysningsstillstånd att upprätta skuldregister. I motsats till vad den särskilda utredaren verkar anse så råder det fri konkurrens på marknaden, lagstiftningen som finns är konkurrensneutral och avtalen mellan kreditupplysningsföretag och s.k. inrapportörer bygger på en fri avtalsrätt utan krav på exklusivitet.

UC har bedrivit verksamhet sedan 1970-talet och har i flera decennier utvecklat ett skuldregister. UC:s skuldregister innebär att kreditgivare dagligen (alternativt i realtid) rapporterar in skulder och s.k. kreditmissbruk. UC:s register innehåller enligt våra beräkningar 99,96 % av det totala beloppet krediter som kan rapporteras in med stöd av dagens system, vilket innebär att frivillig inrapportering fungerar. Det är endast 0,04 %, dvs. några av konsumentkreditinstitutens krediter, som för närvarande inte rapporteras in i dagens system. Dessutom förändras det inrapporterade beloppet i takt med förändringar på marknaden och UC ser för närvarande att tillväxttakten för osäkrade krediter har upphört.

Utredarens bedömning är att den största bristen med den nuvarande ordningen är att det saknas möjlighet för kreditgivare och andra som är skyldiga att göra en kreditprövning att få en helhetsbild av en konsuments krediter och andra skulder (sidan 431). Men trots det innebär inte förslaget att kreditgivarna kommer att få en helhetsbild. UC anser därför inte att utredaren har lämnat ett förslag som åtgärdar utredarens egen problembeskrivning och de ursprungliga politiska ambitionerna.

Roten till stor skuldsättning (eller för den delen överskuldsättning) beror inte på dagens system och det finns inte heller brist på tillgänglig och tillförlitlig information för att göra korrekta kreditprövningar. Även om det kan vara svårt att skapa ett system där ingen individ hamnar i en för stor skuldsättning³ (orsaken kan exempelvis vara förändrad livssituation såsom arbetslöshet, sjukdom eller skilsmässa, makroekonomiska förändringar såväl som låg

---

³ https://commission.europa.eu/system/files/2023-09/Study%20of%20consumer%20over-indebtedness_Main%20report_9.18.pdf. Rapporten konkluderar att överskuldsättningen ser väldigt olika ut inom EU och systemen inom EU är olika. Rapporten konkluderar också att Sverige är ett av de länder som har lägst överskuldsättning i EU, sidan 69.

utbildnings- och inkomstnivå⁴) så är en grundläggande anledning till stor skuldsättning att vissa kreditgivare är beredda att ta stora risker i sin kreditgivning.

UC håller därför inte med om bedömningen i Betänkandet att ett Skri-register kommer att göra det svårare för kreditgivare med högre riskaptit att verka på marknaden (se sid 567). För att en sådan slutsats ska kunna dras måste både inhämtandet och användningen av Skri-registerinformation göras tvingande och det är inte det som föreslås.

Däremot håller UC med om att några av Betänkandets andra förslag, såsom ett sänkt räntetak och ett absolut kostnadstak, sannolikt resulterar i att några av kreditgivarna upphör med sin verksamhet i Sverige. Om kreditgivare med de mest aggressiva affärsmodellerna lämnar den svenska marknaden med andra enklare och snabbare reformer, vad blir då nyttan med att införa ett nytt, oprövat, dyrt och krångligt system i svensk lagstiftning? Det torde vara mer politiskt angeläget att genomföra reformer som leder till resultat i närtid.

UC anser också att Betänkandet är bristfälligt eftersom dagens system inte har analyserats tillräckligt – vilket i sig är mycket anmärkningsvärt - och inte heller vilka konsekvenser det föreslagna Skri-systemet i praktiken innebär för samhällets aktörer och för kreditupplysningsverksamheten i stort. UC noterar i detta sammanhang att Regelrådet, även om redovisningen i Betänkandet som helhet anses tillräcklig, i flera olika avseenden har lyft fram brister i Betänkandets förslag om Skri-register.⁵

UC:s slutsats är därför att det inte finns ett behov av att införa ett helt nytt system eftersom dagens lagstiftning redan innebär att det finns ett fungerande system. UC menar att en mindre ingripande reform av det nuvarande frivilliga systemet hade varit en bättre lösning.

3. Två olika tillstånd bör inte införas

Förslaget i Betänkandet innebär att företag som har tillstånd att bedriva kreditupplysningsverksamhet efter ansökan kan få tillstånd av IMY att föra Skri-register och i övrigt behandla sådan information (se sidan 477 ff). Detta innebär att den som bedriver kreditupplysningsverksamhet både behöver ha ett kreditupplysningstillstånd och ett separat tillstånd för att ha rätt att föra ett Skri-register.

UC:s kreditupplysningstillstånd möjliggör för UC att behandla sådana uppgifter som enligt Betänkandets förslag delas upp i två olika tillstånd. Om UC förstår det rätt så är den huvudsakliga motiveringen att dela upp kreditupplysningsverksamheten i två olika tillstånd att skapa förutsättningar för Integritetsskyddsmyndigheten att meddela villkor och göra en granskning av den som söker tillstånd.

---

⁴ Fondeville N., Özdemir E., Ward T. (2010). Over-indebtedness New evidence from the EU-SILC special module.

⁵ Regelrådet, yttrande 2023-10-11.

Samtidigt så följer det redan av 4 § kreditupplysningslagen att tillstånd endast får meddelas om verksamheten kan antas bli bedriven på ett sakkunnigt och omdömesgjillt sätt och att myndigheten får besluta om villkor för hur kreditupplysningsverksamheten ska bedrivas och om skyldighet att anmäla ändring av förhållanden som har betydelse för rätten att bedriva verksamheten. Integritetsskyddsmyndigheten har alltså redan relevanta befogenheter.

UC håller därför inte med om att det är nödvändigt att skapa två olika tillstånd för att åstadkomma ytterligare skyddsmekanismer. Två olika tillstånd riskerar snarare att skapa otydlighet och negativa effekter.

Att införa separata tillståndskategorier riskerar enligt UC:s uppfattning att leda till både överreglering av en redan hårt reglerad industri, avgränsningsproblematik och tillämpningssvårigheter. Dessutom förefaller lagstiftningstekniken onödigt krånglig.

Ett exempel är sådan information som kreditgivare har behov av i sin kreditprövning men som föreslås inte ska rapporteras in i Skri-register. Det anges i Betänkandet att utredningens förslag inte innebär någon inskränkning av möjligheten för kreditupplysningsföretag att, inom ramen för villkoren för deras respektive tillstånd, hämta in uppgifter från finansbolag om leasing etc (se fotnot 61 på sidan 458). Det anges också att CSN-lån inte ska ingå i Skri-register men uppmärksammar att det är ett kreditengagemang som idag behandlas i kreditupplysningsverksamheten (se sidan 454). Ytterligare ett exempel på tillämpningssvårigheter följer under punkt 6 nedan angående omfrågeuppgifter som föreslås särregleras i Skri-register. Det hade varit önskvärt att samspelet mellan det "vanliga" kreditupplysningsregistret och Skri-registret hade utvecklats närmare i Betänkandet.

Om regeringen skulle välja att gå vidare med förslaget om Skri-register är det, mot denna bakgrund, UC:s uppfattning att möjligheten att behandla skuld- och kreditinformation är något som IMY ska pröva och i förekommande fall bevilja inom ramen för kreditupplysningsbolagets grundläggande tillstånd att få bedriva kreditupplysningsverksamhet.

Om förslaget om två tillstånd ändå genomförs så anser UC att regeringen på ett bättre sätt än vad som görs i Betänkandet ska analysera konsekvenserna av att införa två olika tillståndstyper i kreditupplysningslagen och i synnerhet konsekvenserna för befintliga tillstånd och den verksamhet som bedrivs i dag. UC håller i detta sammanhang med om att företag med "bara" ett kreditupplysningstillstånd inte ska ges rätt att få tillgång till informationen i Skri-register eftersom incitamenteten att ansöka om ett tillstånd skulle försvinna (Se sidan 475).

UC ställer sig också frågande till förutsebarheten och hur det praktiskt ska gå till gällande övergången mellan det befintliga systemet under 5 a § kreditupplysningslagen och det föreslagna Skri-registret. UC har svårt att förstå vad förslaget, om det genomförs, kommer att innebära i praktiken för de kreditupplysningstillstånd som finns idag. UC menar att det är information som borde framgå i Betänkandet eftersom det är av grundläggande betydelse för att kunna lämna synpunkter på förslaget.

4. Skri-register innebär inte ett heltäckande register och fler kreditgivare borde få tillgång till relevant information från kreditupplysningsföretagen

Som nämnts ovan är utredarens bedömning att den största bristen med den nuvarande ordningen är att det saknas möjlighet för kreditgivare och andra som är skyldiga att göra en kreditprovning att få en helhetsbild av en konsuments krediter och andra skulder (sidan 431).

Av Betänkandet framgår att Finansinspektionen och Konsumentverket anser att det krävs ett s.k. heltäckande skuldregister (se sid 435 med hänvisning). Det har även varit en central politisk utgångspunkt.

I Betänkandet anses att det i dag saknas omfattande information om konsumenters skulder som uppkommit till följd av ingångna kreditavtal och även andra skulder till följd av exempelvis obetalda hyror eller mobilräkningar och att det därmed finns en påtaglig risk för att krediter lämnas till personer som inte är kreditvärdiga (se sidan 425). Samtidigt är utredningens slutsats att det nya system som föreslås inte bör vara heltäckande (se sid 434), vilket innebär att de ursprungliga politiska ambitionerna inte kommer att uppfyllas. Det handlar således om en omfattande reform utan att uppnå den politiska målbilden.

Betänkandets slutsatser kring vilken information som behövs är inkonsekventa och för UC är det svårt att förstå varför man föreslår en så stor reform utan att den största bristen som enligt utredaren identifierats i nuvarande system blir läkt.

Som framgår ovan under punkt 2 rapporterar kreditgivare i dag på daglig basis in i princip alla krediter som kan rapporteras in. Det är enbart några få konsumentkreditinstitut som hittills har valt att inte rapportera in sina krediter, men det är en liten del av den totala volymen krediter (för närvarande 0,04%). UC har under utredningstiden framfört till den särskilde utredaren att det befintliga systemet kan förbättras om mer information rapporteras från andra som är utanför den krets som i dag kan rapportera in krediter och missbrukade krediter, exempelvis leasing och inkassoskulder.

UC håller med om att det är viktigt att betalningsdröjsmål hos inkassobolag, dvs. inkassoskulder, enbart ska rapporteras in om kvaliteten och korrektheten kan säkerställas. Däremot uppfattar UC att inkassobranchen har ifrågasatt Betänkandets slutsatser kring farhågorna om rapportering av exempelvis tvistiga fordringar och möjligheten till en enhetlig rapportering från inkassobranchen (se sidan 460 f).

UC noterar också att även om det i Betänkandet framgår att det hade varit värdefullt att det rapporteras in betalningsskyldigheter rörande exempelvis leasingavtal och hyresavtal av bostäder så föreslås den informationen inte ingå i Skri-register (se sidan 457 f). Enligt UC väcker detta frågor, inte minst mot bakgrund av att exempelvis en konsuments leasingavgift för privatbil många gånger kan utgöra en av de största utgiftsposterna som konsumenten har.

I Betänkandet framgår dessutom att både krediter och betalningsdröjsmål som ska rapporteras in till Skri-register är nödvändig information i en kreditupplysning och även, i

princip, för att kunna göra en korrekt kreditprövning. Ur det perspektivet är det svårt att förstå varför kreditgivare utanför det föreslagna Skri-systemet inte ska ha rätt att ta del av sådan nödvändig information och inte heller delta vid inrapporteringen.

UC har sammanfattningsvis svårt att förstå på vilket sätt det föreslagna Skri-registret i praktiken förbättrar möjligheten att motverka riskfylld kreditgivning och bekämpa överskuldssättning jämfört med dagens ordning. Det finns därför inte heller av den anledningen något bärkraftigt argument att genomföra den omfattande och kostsamma reform som föreslås i Betänkandet.

Förutom ovan nämnda förbättringsåtgärder anser UC att regeringen i det fortsatta arbetet borde säkerställa att kreditupplysningsföretag från Skatteverket kan få åtkomst till den information om månadsinkomster som arbetsgivare rapporterar in till myndigheten. Idag sker uppdateringen i förhållande till Skatteverkets beslut om taxerad inkomst och månatligt uppdaterad information hade inneburit en önskvärd och nödvändig förbättring. Det är ett exempel på hur dagens system kan reformeras.

5. Inget tvång att använda informationen i Skri-register leder till otillräckliga effekter vid framtida kreditprövningar

Betänkandets förslag på ändring av hur en kreditprövning ska göras innebär inte någon tvingande användning av informationen i Skri-register (avsnitt 10.6). Enligt den föreslagna 12 § konsumentkreditlagen ska kreditprövningen inkludera aktuella och relevanta uppgifter från en extern databas bara "När det behövs för att kunna bedöma konsumentens kreditvärdighet". Visserligen framgår det av Betänkandet att bedömningen är att kreditgivarna troligen i praktiken i de flesta fallen kommer att behöva använda informationen i Skri-register (se sidan 326), men enligt Betänkandet kan det, som en konsekvens av EU:s konsumentkreditdirektiv, inte ställas krav på att kreditgivarna alltid måste inhämta sådan information.

UC kan inte bedöma om Betänkandets slutsats i detta avseende är korrekt men noterar att flera företag samt bransch- och intresseorganisationer har uttryckt att utan en plikt för kreditgivare att hämta in uppgifter från ett Skri-register, så kan effekterna av att registret införs endast förväntas bli små (se sidan 324). Det är angeläget att regeringen i sin beredning noga överväger denna aspekt.

Den rättspraxis som Betänkandet lyfter fram klargör inte att det är nödvändigt för en kreditgivare att ha tillgång till mer information jämfört med den information som finns tillgänglig i dag (se sidan 301-302). Ett av de tillsynsärenden som Betänkandet lyfter fram är Konsumentverkets tillsyn mot MoneyGo (se sidan 310). Efter publiceringen av Betänkandet har Förvaltningsrätten i Karlstad den 10 juli 2023 meddelat en dom som konstaterar att MoneyGo inte har brutit i sin kreditprövning och att de rutiner och den information som MoneyGo har använt vid kreditprövningarna har varit tillräcklig. Konsumentverket har överklagat domen.

UC noterar därför att det inte följer av den rättspraxis som redovisas i Betänkandet att domstolarna anser att mer information behövs för att kunna göra ändamålsenliga och lagliga kreditprövningar. Frågan är då på vilket sätt ett nytt system i jämförelse med det system som redan finns i dag kommer att motverka riskfylld kreditgivning och överskuldssättning i samhället? Denna frågeställning måste noga övervägas av regeringen i den fortsatta beredningen.

6. Omfrågeuppgifter bör inte särregleras i förhållande till Skri-register

Av Betänkandets förslag framgår att "en uppgift om en begäran om eller ett utlämnande av en kreditupplysning ska registreras i Skri-register" (se 13 § förslag till kreditupplysningsförordning). Omfrågeuppgifter ingår inte i definitionen av "skuld- och kreditinformation" (se 2 § 2 st förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen) och begreppet Skri-register definieras såsom ett register över "skuld- och kreditinformation" (se 4 a § förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen). Skuld-och kreditinformation får däremot enbart lämnas ut till de som uttryckligen omnämns i lagen (se 7 b § förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen).

Med tanke på att omfrågeuppgifter inte är skuld- och kreditinformation så behöver den typen av uppgifter inte särregleras.

Lagtextens utformning tar således sikte på begäran om eller ett utlämnande av "en kreditupplysning". Eftersom en kreditupplysning även i framtiden, även om Skriregisterförslaget genomförs, kommer att kunna lämnas till andra än de som har rätt att få del av Skri-registerinformation, dvs. inom ramen för kreditupplysningsföretagets grundläggande tillstånd att bedriva kreditupplysningsverksamhet, så väcker detta frågor. Samtidigt förefaller förslaget i avsnitt 12.5.3 ta sikte enbart på tidigare förfrågningar (omfrågeuppgifter) till Skri-register, och inte det övriga register som innehåller annan kreditupplysningsinformation än skuld- och kreditinformation.

Regleringarna väcker därför många olika frågor och angående omfrågeuppgifter är det svårt att förstå logiken bakom särregleringen och registrering i Skri-register. Innebär förslaget att omfrågeuppgifter från de som är utanför Skri-rapporteringen enbart får registreras i Skri-register eller att det behöver rapporteras/registreras i två olika register? Eller att sådana omfrågningar inte får registreras alls? Även andra kreditgivare och andra aktörer har behov av att få tillgång till omfrågeuppgifter. Innebär Betänkandets förslag att det behovet inte ska tillgodoses? Betänkandet ger inte svar på detta och ingen konsekvensanalys beskriver vilka negativa effekter som kan uppstå av att förutsättningarna för kreditupplysningsföretagen och marknadens aktörer ändras jämfört med hur det fungerar idag.

Betänkandet verkar inte ha tagit i beaktande vilka konsekvenser den föreslagna regleringen kan leda till. UC håller med utredningen (se sid 452) om att uppgiften om att en individ har blivit omfrågad är en betydelsefull uppgift, exempelvis eftersom den kan visa om en individ är

kreditaktiv. UC anser däremot att förslaget är för otydligt och att det inte bör genomföras. Om regeringen skulle gå vidare med förslaget om ett Skri-register är det emellertid nödvändigt att klargöra vad som gäller och säkerställa att det behov av omfrågeuppgifter som i dag finns på marknaden även kan uppfyllas i framtiden.

UC anser att omfrågeuppgifter ska kunna fortsätta noteras på samma sätt som idag och kan inte se att det finns någon anledning att det särregleras i förhållande till Skri-register.

7. Förslaget om utmönstring av begreppet kreditmissbruk är ogenomtänkt och konsekvenserna av det har inte analyserats

Kreditmissbruk innebär att konsumenten har misskött sin kredit i så pass stor utsträckning att den har blivit uppsagd av långgivaren och en kreditmissbruksanmärkning ligger kvar på individen i 3 år. Information om historiska kreditmissbruk har stor betydelse som indikator för en förhöjd kreditrisk. Cirka 91 000 individer har en missbruksanmärkning och av den gruppen så är det ca 20 000 individer som bara har en missbruksanmärkning utan (några) andra typer av betalningsanmärkningar och kommer, så som UC förstår det, med detta förslag att bli kreditvärdiga över en natt eftersom uppgifterna måste gallras bort. Utmönstringen av begreppet "kreditmissbruk" riskerar att leda till en allvarlig försämring av kreditprövningen eftersom det kommer att innebära försämrade möjligheter att bedöma individers kreditvärdighet eller i övrigt individens ekonomiska vederhäftighet.

UC konstaterar att det i Betänkandet inte finns någon konsekvensanalys av de följd effekter som kan uppstå när kreditmissbruk jämte dagens gallringsregel tas bort. Det är anmärkningsvärt.

UC anser, som framgått, att det vore ett stort misstag att från lagstiftningen ta bort begreppet kreditmissbruk och den gallringsregel som gäller i dag eftersom det kommer att leda till försämrade möjligheter att bedöma individers kreditvärdighet eller i övrigt individens ekonomiska vederhäftighet (se 2 § kreditupplysningslagen). Det i sin tur kan leda till att individer beviljas krediter som de annars inte hade blivit beviljade. I förlängningen kan det leda till både ökade kreditförluster och en ökad överskuldssättning i samhället, dvs. direkt motsatt resultat i förhållande till utredningens uppgift att lämna förslag som kan motverka överskuldssättning i samhället.

8. Förslaget om betalningsdröjsmål och omedelbar gallring bör ses över

Betalningsdröjsmål anges som en informationspost som ska rapporteras in till Skri-register (se 2 § 3 st p 2 förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen). Det föreslås att betalningsdröjsmål ska gallras "så snart dröjsmålet inte längre föreligger" (8 § sista st förslag till lag om ändring av kreditupplysningslagen).

Mot bakgrund av att begreppet kreditmissbruk föreslås utgå, är det en stor brist att det i Betänkandet inte har analyserats vilken betydelse historisk information om betalningsdröjsmål har för att bedöma en persons betalningsvilja eller betalningsförmåga. Någon bedömning av om många betalningsdröjsmål sedan tidigare kan indikera en förhöjd kreditrisk, dvs. även om individen har betalat sina skulder, har inte gjorts.

UC konstaterar i punkt 7 att kreditmissbruk behöver finnas kvar i den fortsatta rapporteringen. Om regeringen väljer att gå vidare med förslaget om rapportering av betalningsdröjsmål anser UC att gallringsregeln ska ses över så att betalningsdröjsmål gallras vid en senare tidpunkt, dvs. i kreditupplysningen behöver det finnas information om betalningsdröjsmål i minst ett år efter det att betalning har erlagts. UC tycker samtidigt att det i det fortsatta arbetet bör analyseras hur länge betalningsdröjsmål bör kunna visas i kreditupplysningen och noterar i detta sammanhang att den informationsposten har stor betydelse i andra länder.

Det föreslås att det är de rapporteringspliktiga till Skri-register som ska rapportera in uppgifter om betalningsdröjsmål i enlighet med bestämmelser i respektive rörelselagstiftning (2 a § förslag till lag om ändring av kreditupplysningslagen). I Betänkandet framgår att korrektheten i informationen säkerställs eftersom det är företag som står under Finansinspektionens eller annan utländsk myndighets tillsyn (se sidan 446). UC ifrågasätter inte att den bedömningen kan vara korrekt men ser däremot en risk för att det kan uppstå frågeställningar om korrektheten, t.ex. om fordran är tvistig.

Om förslaget genomförs anser UC att det måste förtydligas att det också är de rapporteringspliktiga som i förhållande till individerna ska ansvara för och säkerställa korrekt rapportering av både uppgifter om betalningsdröjsmål och att dröjsmålet inte längre föreligger. Nu nämnda förtydligande kring rapporteringsplikten av betalningsdröjsmål och när betalningsdröjsmålet har upphört är viktigt eftersom det är kreditupplysningsföretaget som annars kan ställas till ansvar för de förpliktelser som följer av kreditupplysningslagen, den kompletterande dataskyddslagen och EU:s dataskyddsförordning.

Om ett sådant förtydligande inte införs är risken uppenbar att enskilda individer i stället tar kontakt med en Skri-tillståndsinnehavare med uppgiften om att informationen i registret är missvisande eller felaktig (se angående rättelseskyldighet i 12 § kreditupplysningslagen). UC har redan i dag årligen mellan 35- 40 000 ärenden som hanteras där någon kontaktar UC för att utreda om informationen är felaktig eller missvisande. Risken är att det sammantaget skulle innebära mycket stora kostnader för en Skri-tillståndsinnehavare att genomföra en utredning i varje enskilt fall om individen uppger att dröjsmålet inte längre föreligger eftersom betalning har skett eller att betalningsdröjsmålet av annan anledning är felaktigt eller missvisande. Dessutom skulle det medföra att det direkt uppstår skillnader i informationen hos Skri-tillståndsinnehavarna om inte individen samtidigt vänder sig till samtliga Skri-tillståndsinnehavare och dessutom förutsätter det i sin tur att alla Skri-tillståndsinnehavare kommer fram till samma bedömning.

Det har i Betänkandet helt utelämnats en konsekvensanalys som identifierar negativa konsekvenser och kostnader som kan uppstå för kreditupplysningsföretagen om det inte är det rapporterande institutet som ansvarar för rapporteringen av att betalningsdröjsmålet har upphört och att gallring ska ske.

9. Det är en stor brist att förslaget inte klargör om eller hur information som redan finns i nuvarande systemet får användas i Skri-systemet

Av Betänkandet följer att Skri-register ska få använda endast för kreditupplysningsändamål. Med kreditupplysning avses att lämna ut uppgifter, omdömen och råd till mottagare som har behov av att bedöma någon annans kreditvärdighet eller i övrigt någons ekonomiska pålitlighet. Samtidigt ställs det mycket höga krav på att de uppgifter, omdömen och råd som lämnas ut är kvalitetssäkrade och korrekta. Ett omdöme eller råd kan lämnas ut genom statistiskt och vetenskapligt beprövade matematiska beräkningsmodeller, s.k. scoringmodeller.

För att kunna göra sådana statistiska och vetenskapligt beprövade matematiska beräkningsmodeller behövs historisk information. Betänkandet klargör inte om den tvingande rapporteringen inledningsvis ska innehålla historisk information. Av Betänkandet framgår inte heller hur redan befintlig historisk information hos kreditupplysningsföretagen får användas när Skri-register införs. Det finns en uppenbar risk för att befintliga scoringmodeller påverkas negativt och eventuellt inte kan användas om historisk information går förlorad när Skri-reformen genomförs. Det skulle sannolikt ta flera år innan nya scoringmodeller kan kvalitetssäkras eftersom det behövs ett antal års ny historik för att kunna göra det.

Ytterligare en aspekt som Betänkandet inte ger svar på är hur kreditinstitutens behov av att kunna genomföra kapitaltäckningsberäkningar säkras i det nya systemet med Skri-register. UC anser att utredaren borde ha analyserat denna fråga med tanke på att det redan idag finns särskilda regleringar avseende kapitaltäckningsberäkningar i dagens kreditupplysningslag. Av 11 § 2 st kreditupplysningslagen framgår att vid sådana situationer lämnas en s.k. kreditupplysningskopia på annat sätt än vad som gäller i andra fall. Kreditinstituten har behov av många års historik för att kunna leva upp till kraven som följer av kapitaltäckningsberäkningar men det framgår inte av Betänkandet hur det behovet ska säkerställas inom det nya system som föreslås.

Det är enligt UC mycket olyckligt att Betänkandet inte klargör hur kreditupplysningsföretag med ett Skri-tillstånd ska kunna leva upp till de behov som finns hos kreditgivare och andra aktörer när det handlar om behov av tillgång till kvalitetssäkrade scoringmodeller och information för kapitaltäckningsberäkningar. Det är anmärkningsvärt att utredningen inte tagit hänsyn till dessa mycket viktiga frågeställningar, vilket även indikerar en bristande förståelse för kreditupplysningsverksamhet. UC menar att dessa oklarheter behöver ges särskild uppmärksamhet.

10. Införandet av en gemensam teknisk standard väcker frågor och Betänkandet underskattar tidsåtgången och kostnaderna för detta

Av Betänkandet framgår att förslaget innebär att en gemensam teknisk standard ska tas fram gemensamt och i samråd mellan de som får tillstånd att föra Skri-register och de inrapporterande företagen. Av Betänkandet framgår att det rör sig om ca. 200 svenska och ett tiotal utländska finansiella institut, ett okänt antal fordringsförvärvare, ca. 180 inkassobolag (se sidan 565) samt några Skri-tillståndsinnehavare.

För att säkerställa framtagandet av en funktionell och gemensam teknisk standard ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ha möjlighet att meddela föreskrifter och ett bemyndigande föreslås införas i 24 § kreditupplysningslagen. I Betänkandet framgår att förslaget är att Finansinspektionen ska kunna meddela sådana föreskrifter (se sidan 469).

Av 20 § i förslag till kreditupplysningsförordning framgår att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om en gemensam teknisk standard för inrapporteringen och de övriga krav som enligt 12 § ska ställas på de inrapporterande företagen.

Samtidigt följer av 12 § i förslag till kreditupplysningsförordning att den som är skyldig att rapportera till företag med Skri-tillstånd ska vidta de tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att skyldigheten att rapportera ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt och i enlighet med de specifikationer som mottagaren ställer upp. Till detta kommer att det i förslaget till 5 b § i kreditupplysningslagen föreskrivs att företag med tillstånd att föra Skri-register och i övrigt behandla skuld- och kreditinformation ska underlätta för de inrapporterande företagen att kunna fullgöra sin rapporteringsskyldighet.

Däremot är det Integritetsskyddsmyndigheten som ges befogenheter att meddela föreskrifter om vilket underlag som ska ges in vid ansökan om tillstånd och om de närmare krav som ska gälla enligt 4 § b förslag till lag om ändring av kreditupplysningslagen. Den sistnämnda bestämmelsen omfattar också vilka krav som ska gälla avseende teknisk kapacitet och infrastruktur, IT-miljö och säkerhetsarrangemang för att stå emot cyberattacker.

UC uppfattar att regleringarna i förslaget riskerar att överlappa och förväntningarna på de olika aktörerna är oklara. Den här typen av frågor är praktiskt viktiga att få svar på för marknadens aktörer och bör uppmärksammas i den fortsatta beredningen av Betänkandet. Implementeringen av förslaget lämnas i betydande delar obesvarade av utredning. Det är därför av stor betydelse att klargöra tillståndsmyndigheternas olika roller så att respektive aktör på marknaden kan få förutsebarhet kring vilka krav som gäller och i förhållande till vilken myndighet. UC noterar att det i 15 § i förslag till kreditupplysningsförordning föreskrivs samråd mellan Integritetsskyddsmyndigheten och Finansinspektionen när ärendet rör företag under Finansinspektionens tillsyn. Mot bakgrund av ovan nämnda regleringar där myndigheterna får nya arbetsuppgifter och roller ser UC ett behov av klargöranden även vad som ska gälla när ärendet avser ett företag under Integritetsskyddsmyndigheten tillsyn.

Betänkandet uppmärksammar att det kommer att krävas tid för myndigheter och aktörer på kreditupplysningsmarknaden att förbereda sig för den nya ordningen (se sidan 578). UC instämmer i den bedömningen eftersom det inte går att förutse den tid som kommer att krävas för att ta fram en gemensam teknisk standard mellan så många olika aktörer och som sedan ska anpassa sina respektive IT-system. Till detta kommer alla framtida praktiska frågor om vad som ska gälla för företag som ska ansluta sig till systemet i efterhand och hur olika typer av IT-förändringar i respektive aktörs IT-miljö ska kunna hanteras i förhållande till de andra relevanta aktörerna i systemet. Utredningen har inte gjort en tillräcklig analys av detta.

Om UC förstår förslaget rätt så behöver en gemensam teknisk standard i praktiken finnas på plats innan en ansökan om Skri-tillstånd kan göras. Hur ska en ansökan annars kunna beskriva hur företaget lever upp till de krav som ställs? Det verkar däremot inte vara slutsatsen i Betänkandet eftersom en ansökan om Skri-tillstånd ska kunna göras redan från den 1 januari 2025. Om regeringen väljer att gå vidare med Betänkandets förslag om ett Skri-register behöver denna fråga klargöras.

UC anser att det fortsatta arbetet med förslaget, dvs. om regeringen väljer att gå vidare med förslaget, måste identifiera en hantering som säkerställer att nya Skri-register noga kvalitetssäkras innan det befintliga systemet under 5 a § så att säga tas ur bruk. Risker är annars att det uppstår stora oförutsedda och ovälkomna konsekvenser för kredittagare och för de finansiella institut som på daglig basis är i behov av tillgång till relevant och kvalitetssäkrad information från kreditupplysningsföretagen.

11. Osäkerhet kring avtalsfrågor och avsaknad av analys på vilket sätt Skri-registersystemet påverkas av DORA-förordningen

Av Betänkandet framgår att det inte kommer finnas möjlighet för de som ska rapportera till Skri-register att skydda sig mot riskerna på avtalsrättslig väg, eftersom kravet på bankerna att rapportera föreslås vara reglerat i lag (se sidan 486).

Samtidigt menas det i Betänkandet att en av konsekvenserna för kreditgivarna är att det initialt även ska upprättas avtal med nya parter och avtalen ska säkras utifrån alla gällande regelverk, t.ex. utifrån EU:s dataskyddsförordning (se sidan 565). Vilka är de nya parter som kreditgivarna ska ingå avtal med? Om det är de företag som beviljas Skri-tillstånd som avses så är det rimligt att anta att den största konsekvensen kommer att drabba dem med tanke på att det handlar om flera hundra kreditgivare och inkassobolag som blir rapporteringsskyldiga. Därtill kommer ett antal fordringsförvärvare, vilka i princip kan vara vilka företag som helst (se sidan 465-466). Den tidsåtgång och de ökade kostnader som avtalsingåendet med samtliga inrapportörer skulle medföra för Skri-tillståndshavarna har kraftigt underskattats i Betänkandet.

Frågan om möjlighet att ingå avtal mellan de som tvingas rapportera och Skri-tillståndsinnehavare behöver tydliggöras samt även vad dessa avtal kan eller inte kan innehålla mot bakgrund av det förslag som följer av Betänkandet.

Av Betänkandet framgår att Integritetsskyddsmyndigheten vid tillståndsbedömningen ska bedöma sökandens tekniska kapacitet och förmåga att stå emot cyberattacker (se sidan 585). Däremot framgår inte av Betänkandet hur förslaget kan påverkas av DORA.⁶ DORA trädde i kraft den 16 januari 2023 och ska börja tillämpas den 17 januari 2025. Även om det inte framgår av DORA att kreditupplysningsföretag tillhandahåller IKT-tjänster så kan det inte uteslutas att myndigheter och kreditgivare anser att så är fallet. Av DORA följer en mängd olika regler, bland annat vad som ska regleras i avtal mellan ett finansiellt institut och tredjepartsleverantörer av IKT-tjänster (se artikel 30 i DORA). Det uppstår också frågor kring olika myndigheters befogenheter (i detta fall Integritetsskyddsmyndigheten och Finansinspektionen) och frågor om det går att tvinga finansiella institut att rapportera till tredjepartsleverantörer av IKT-tjänster om det finansiella institutet har kommit fram till att tredjepartsleverantören inte lever upp till kraven i DORA.

UC efterfrågar i det fortsatta beredningsarbetet klargöranden om ytterligare krav kan ställas i avtal, dvs. vid sidan av lagstiftningen och myndigheters framtida föreskrifter. UC anser också att det är olyckligt att DORA inte har beaktats vid utformandet av förslaget kring Skri-register eftersom det riskerar att uppstå krockande regelverk där näringslivet kommer i kläm som en följd av de oklarheter som uppstår.

12. Finns tungt vägande skäl för retroaktiv civilrättslagstiftning?

I Betänkandet nämns att det i dag utväxlas information om krediter och kreditmissbruk och att det sker på avtalsrättslig grund (se sidan 486). Som har framgått ovan så har UC under nuvarande lagstiftning och under flera decennier byggt upp och investerat stora resurser i ett system som omfattar i princip alla krediter som får utväxlas med stöd av 5 a § kreditupplysningslagen. Det är däremot också riktigt att UC har ingått avtal med inrapportörerna om inrapporteringen och vad som kommersiellt ska gälla mellan parterna.

UC har ovan i punkt 11 lyft frågeställningen om det kommer att vara möjligt att ingå avtal kring inrapporteringen till Skri-register men även om DORA kan komma att innebära tvingande avtalsregleringar. Om sådana avtal kan eller ska ingås så skulle de civilrättsligt tecknas utifrån den nya lagstiftningen om Skri-register.

Som framgår av Betänkandet följer det av allmänna principer att nya avtalsrättsliga lagregler endast tillämpas på avtal som ingås efter ikraftträdandet. Ny lagstiftning gäller således inte för

---

⁶ Förordning (EU) 2022/2554 om digital operativ motståndskraft för finanssektorn och om ändring av förordningarna (EG) nr 1060/2009, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 909/2014 och (EU) 2016/1011

avtal som har ingåtts före ikraftträdandet, om det inte finns en övergångsbestämmelse som anger något annat (se sidan 579). Av olika förarbeten har det bland annat kommenterats att det krävs tungt vägande skäl för att införa retroaktiv civilrättslagstiftning (se exempelvis prop. 2018/19:124 s 53 och prop. 2006/07:26 s. 47).

UC har svårt att förstå vad förslaget, om det genomförs, kommer att innebära i praktiken för de avtal som finns idag. Enligt gällande principer är det enbart om det finns tungt vägande skäl som retroaktiv lagstiftning så att säga kan slå ut redan vid ikraftträdandet ingångna avtal. UC noterar att om införandet av ett Skri-registersystem i praktiken medför att samtliga redan ingångna civilrättsliga avtal sätts ur spel så saknas redogörelse för vilka "tungt vägande" skäl som ligger bakom förslaget.

UC menar således att det i Betänkandet borde ha funnits en redogörelse och konsekvensbedömning kring vad som händer med redan ingångna avtal, dvs. de avtal som kreditupplysningsföretag i dag har med kreditinstitut om utväxlande av krediter och kreditmissbruk.

UC och de kreditinstitut som rapporterar in med stöd av den befintliga lagstiftningen har gjort betydande investeringar under avtalen och har både avtalade rättigheter och skyldigheter att leva upp till. I Betänkandet finns istället endast ett konstaterande att "Det finns därför inte behov av att i lag ha kvar möjligheten att inom nämnda krets på frivillig väg kunna dela sådan information" (se sidan 503).

Om regeringen väljer att gå vidare med förslaget så bör regeringen säkerställa relevanta övergångsbestämmelser i syfte att undvika oförutsedda och ovälkomna konsekvenser för parterna till redan ingångna avtal.

13. Frivilligt utväxlande av information bör få finnas kvar

UC har idag avtal med kreditgivare som inte står under tillsyn om inrapportering av kreditengagemang trots att de inte har rätt att ta del av informationen från de övriga som rapporterar in med stöd av systemet som följer av 5 a § kreditupplysningslagen. Det handlar om över 70 000 krediter uppgående till ca 10 miljarder kronor och är primärt krediter som avser bilfinansiering vilket oftast innebär höga månadsutgifter för kredittagaren. Om det inte kan fortsätta även om Skri-register införs så försämras möjligheten för kreditgivarna att göra kreditprovningar.

Som framgår av Betänkandet kan kreditupplysningsföretag också hämta in CSN-lån och sådana kreditengagemang föreslås inte regleras av de bestämmelser som rör Skri-register.

UC anser att det i Betänkandet dels borde ha utretts närmare huruvida det kan finnas behov av att, trots förslaget kring Skri-register, kunna utväxla information på frivillig väg. På vilket sätt skulle ett utväxlande av information på frivillig väg hindra funktionssättet för det föreslagna Skri-registersystemet?

UC menar att det i det fortsatta beredningsarbetet måste klargöras att det inte finns hinder för kreditupplysningsföretag att behandla kreditengagemang i enlighet med kreditupplysningslagens bestämmelser även från sådana aktörer som inte ingår i den grupp som tvingas rapportera in till Skri-register.

14. Det är en brist att Betänkandet inte analyserar Skri-förslaget i förhållande till exempelvis regeringsformen och Europakonventionen

I Betänkandet följer att skyddet för personuppgifter har bedömts utifrån bestämmelserna i exempelvis regeringsformen och internationella åtaganden (se avsnitt 5).

UC menar att det i Betänkandet även borde ha tagits med en redogörelse och konsekvensbedömning av förslaget om införande av Skri-register i förhållande till regeringsformens regler om egendomsskydd och näringsfrihet. En bedömning borde samtidigt ha gjorts i förhållande till egendomsskyddet i Europakonventionen och egendomsskyddet och näringsfriheten i EU:s rättighetsstadga samt den rättspraxis som har vuxit fram under nu nämnda lagstiftningar. UC konstaterar att egendomsskyddet även omfattar IT-baserade system och register och immateriell egendom.

UC har bedrivit näring sedan 1970-talet och nuvarande tillstånd är aktivt sedan år 2001. UC har under flera decenniers tid investerat i verksamheten och även i det system kring krediter och kreditmissbruk som har byggts upp. UC har en legitim förväntan att lagstiftningsåtgärder inte ska verka ingripande på nuvarande kreditupplysningstillstånd. I Betänkandet borde dessa legitima förväntningar ha bedömts och vägts mot statens legitima behov av att vidta åtgärder. Någon sådan bedömning har inte gjorts.

15. Andra lagstiftningar och lagstiftningsförslag behöver beaktas i den fortsatta beredningen

Betänkandet lyfter fram parallella lagstiftningsprocesser som kan påverka utformningen av förslaget (sidan 578). UC håller med om den slutsatsen men även att det finns annan lagstiftning som bör beaktas.

I Betänkandet framgår att kreditgivare genom en kontoinformationstjänst kan ges förutsättningar att närmare kunna beräkna vilka månatliga utgifter och inkomster en kredittagare har och få indikationer på om konsumenten tagit några andra lån i närtid och hur betalningsmönstret till andra kreditgivare ser ut (sidan 306). Utredaren har däremot inte valt att beskriva hur behandling av skuld- och kreditinformation i kontoinformationstjänster ska bedömas i det nya systemet som föreslås med två olika typer av tillstånd under

kreditupplysningslagen. Mot bakgrund av skrivelser i andra förarbeten menar UC att klargöranden kring den frågan behövs.⁷

Dessutom anser UC att regeringen i det fortsatta beredningsarbetet bör uppmärksamma eventuella konsekvenser av andra redan kända lagstiftningsförslag. UC ingår i referensgruppen som Finansdepartementet har sammankallat med anledning av EU-kommissionens förslag till förordning om ett ramverk för tillgång till finansiella data⁸. Kan föreslagen Skri-systematik samexistera med EU:s framtida förordning om åtkomst till finansdata? UC noterar att frågeställningarna som uppstår är många och av olika karaktär såsom vilken laglig grund som ska finnas för behandlingen av information, vilka parter som förväntas inrätta sig efter de nya regelverken, vilken information som ska tillgängliggöras och på vilket tekniskt sätt samt olika tillståndstyper och tillsynsmyndigheter. Frågeställningar inom detta område bör noga analyseras innan regeringen går vidare med Skri-förslaget.

Avslutningsvis ser UC fram emot, om så önskas, att bistå i det fortsatta arbetet med ytterligare information och underlag.

Med vänliga hälsningar

UC AB

Gabriella Göransson
VD

gabriella.goransson@uc.se

Martin Smedberg
Chefsjurist

martin.smedberg@uc.se

---

⁷ Prop. 2017/18:77 se exempelvis sidan 188 " För det fall en leverantör av kontoinformationstjänster lämnar ut enskilda personers kontouppgifter till kreditgivare till ledning för bedömning av kontohavarens kreditvärdighet eller vederhäftighet i övrigt ekonomiskt hänseende bör denna verksamhet, i likhet med vad Datainspektionen anför, anses utgöra kreditupplysningsverksamhet. Sådan verksamhet är som huvudregel tillståndspliktig och medför skyldighet att följa kreditupplysningslagen. Regeringen gör bedömningen att reglerna i andra betaltjänstdirektivet inte hindrar att förfarandet omfattas av kreditupplysningslagen."

⁸ Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the council on a framework for Financial Data Access and amending Regulations (EU) No 1093/2010, (EU) No 1095/2010 and (EU) 2022/2554.